

Ю. А. БАЛАН, магистрант Национального университета биоресурсов и природопользования Украины

С. А. КУБИЦКИЙ, кандидат педагогических наук, доцент, профессор кафедры социальной педагогики и информационных технологий в образовании Национального университета биоресурсов и природопользования Украины

***Аннотация.** В статье обоснованы особенности формирования здорового образа жизни сельских подростков средствами уличной социальной работы. Освещаются главные направления деятельности уличного социального работника, основные формы и методы работы с сельскими подростками.*

***Ключевые слова:** здоровье, здоровый образ жизни, основные составляющие здоровья, двигательная активность, вредные привычки, уличная социальная работа*

HEALTHY LIFESTYLE RURAL TEENAGERS MEANS STREET SOCIAL WORK

Y. BALAN, undergraduate of the National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine

S. KUBITSKIY, Ph.D., associate professor, Department of Social Pedagogy and Information Technologies in Education of the National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine

***Summary.** In the article the features of a healthy lifestyle by means of rural adolescent street social work. Describes the main activities of street social worker, basic forms and methods of work of rural adolescents.*

Health, healthy lifestyles, the main components of health, physical activity, bad habits, street social work

УДК 378.147

ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНІ ТЕНДЕНЦІЇ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ ПЕРЕКЛАДАЧІВ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ ФРАНЦІЇ

Л. С. БЕРЕЗОВА, аспірант Національного університету біоресурсів і природокористування України

***Анотація.** У статті здійснено огляд основних євроінтеграційних тенденцій у професійній підготовці перекладачів у вищих навчальних закладах Франції. Визначені найсуттєвіші фактори, які актуалізували реформування традиційної системи вищої освіти в країні та висунули нові вимоги до підготовки висококваліфікованих фахівців у галузі перекладу. Розглянуто ключові проблеми професійної підготовки перекладачів в межах розширення Європейського союзу.*

***Ключові слова:** євроінтеграційна тенденція, освітня система, професійна підготовка перекладачів, Європейський союз, вища освіта*

© Л. С. Березова, 2015

Постановка проблеми у загальному вигляді. Наприкінці ХХ ст. відбулося посилення взаємодії країн, об'єднаних у світове співтовариство. Різкі зміни політичного та соціального життя, інтернаціоналізація промисловості, зміна економічної формації не могли не вплинути й на освітні системи, зацентрувавши увагу на всіх протиріччях, зумовлених новими життєвими умовами.

Вагомий вплив на розвиток кризової ситуації в світовій освіті спричинили багатонаціональні підприємства та міжнародні організації, які висунули свої вимоги при відборі фахівців у галузі перекладу до їх професійної компетентності, що призвело до необхідності перегляду освітніх стандартів й уніфікації якісних рівнів на всіх ступенях освіти. Гуманітаризація, гуманізація та фундаменталізація навчання змінили його звичну стратегію, дозволивши сконцентрувати увагу на формуванні професійної культури майбутніх спеціалістів, на розвитку вмінь самостійно набувати знання, оновлювати та вдосконалювати їх, розвивати аналітичні та креативні вміння, пізнавальну активність.

Мета статті – визначити основні євроінтеграційні тенденції розвитку вищої освіти у Франції, зокрема, у галузі професійної підготовки перекладачів.

Аналіз досліджень і публікацій. Процеси інтернаціоналізації й інтеграції як нові форми етичних міжнародних відносин визначили ціннісні орієнтири освіти ХХІ століття [2]. Філософське підґрунтя необхідності інноваційного реформування освітньої сфери досліджували такі українські вчені, як В. Андрущенко, В. Кремень, М. Михальченко, В. Шевченко, В. Ярошовець та інші.

Аналізуючи прояви інтеграційних тенденцій у світовій освіті, А. Ліферов окреслює роль політичних, соціальних і економічних перетворень у стимулюванні процесу інтеграції національних освітніх систем у світовий освітній простір. Серед причин, що зумовили кризові ситуації в системах професійної освіти, він виділяє наступні:

- неузгодженість форм і змісту з іншими сферами людської діяльності, з новими потребами суспільства;
- неузгодженість внутрішніх елементів освітньої системи;
- зміна ціннісних орієнтирів, недостатність ідеї культурної самобутності [5].

Реалізація спільних європейських проектів дала поштовх для появи ряду наукових досліджень, спрямованих на розробку методології та теоретичної бази інноваційного підходу до створення моделей і програмних документів професійної підготовки фахівців у різних галузях культури й освіти, зокрема, і перекладачів. Т. Фадєєва зазначає, що в основі інтеграційних процесів взята за основу ідея «європейської свідомості», що представляє усвідомлення різноманіття народів та цілісність європейської культури [6].

Глобалізація світової економіки розкриває нові можливості для вищої школи: активніший розвиток міжнародних зв'язків, пошук власних глобальних перспектив і власну нішу в освітньому просторі. Виходячи з об'єктивної дійсності сучасного світу та перспектив його розвитку, такі дослідники, як Ю. Алферов, Л. Ведернікова, Б. Вульфсон, Ч. Купісевич вважають, що однією з ідей оновлення системи освіти повинна стати ідея гнучкості системи освіти.

При всій різноманітності педагогічних концепцій актуального значення набуває роль освіти для зміни особистості того, хто навчається. На думку Р. Кондратова, «виділення творчих, суспільно-людських характеристик формування особистості дозволяє подолати об'єктивно-безособовий формалізований і репродуктивний характер змісту освіти, обмеженої засвоєнням інформації, і піти далі, до змісту освіти як способу всебічного розвитку особистості» [4, с. 76].

Дослідники підкреслюють необхідність розробки вимог до мінімального змісту, що забезпечить базовий рівень розвитку особистості фахівця, його підготовленості до подальшого професійного розвитку. При цьому підвищення якості професійної підготовки майбутнього перекладача забезпечується розширенням професійного профілю, універсалізацією та фундаменталізацією змісту й впровадженням прогресивних систем навчання, що дозволить зробити професійну освіту конверторною за межами країни [3].

Виклад основного матеріалу дослідження. Внаслідок процесу євроінтеграції система вищої освіти інтенсивно трансформується в країнах Європи, зокрема й у Франції. Суттєво змінюються мета та задачі вищої школи: вона на даний час формує не тільки майбутню соціальну еліту, але й багаточисленні верстви робітників розумової праці в різних сферах економіки, культури, управління. Поряд із збереженням певного числа елітарних ВНЗ (столичні Вищі школи) розширюється мережа різноманітних навчальних закладів.

Розглядаючи реформи вищої освіти у Франції з позиції об'єктивної реальності сучасного світу та перспектив його розвитку, первинне значення людського фактору, широке розповсюдження у Франції ідей демократизації, зростаючу інтелектуалізацію та динамізм праці, широке впровадження нових технологій, що надають значні можливості для дистанційного й індивідуального навчання, слід зазначити, що основа євроінтеграційних тенденцій в країні – оновлення системи вищої професійної освіти підготовки перекладачів, реалізованість ідей неперервної освіти, що є пластом для гнучкої та варіативної системи вищої освіти.

Ці явища актуалізували реформування традиційної системи вищої освіти Франції, яка значною мірою забезпечує високий рівень підготовки фахівців у всіх сферах суспільства. Разом з тим, перед системою вищої освіти постали серйозні проблеми. Значне збільшення кількості студентських контингентів супроводжується зниженням якості підготовки фахівців. Як наслідок, виникає задача пошуку раціонального балансу між теоретичними та практичними компонентами вищої освіти, між навчальною та дослідницькою діяльністю викладачів. У роботі з підвищення кваліфікації дипломованих фахівців не завжди враховують достатньою мірою дані андрагогіки, специфіки навчання дорослих, велике різноманіття їхніх пізнавальних запитів і можливостей. На вирішення цих і ряду інших проблем спрямований безперервний процес реформування вищої освіти в сучасній Франції на основі євроінтеграції.

Основні тенденції розвитку вищої освіти Франції простежуються в плані «Університет 2000 року», який став основою прискореної реорганізації вищої освіти. За ним університет повинен стати головною дієвою особою в створенні продуктивних сил у країні та розвиватися на контрактній основі з державою та місцевими організаціями [7, 9].

Метою даного проекту є:

- надання адекватної відповіді на збільшення кількості студентів;
- адаптація вищої освіти безпосередньо до потреб економіки;
- збалансування «географії» університетів з урахуванням особливостей регіонів;
- підпорядкування вищої освіти Франції потребам Європейського союзу.

У Франції відбувається постійне вдосконалення, педагогічний пошук нових форм вищих навчальних закладів, систем, технологій, що є однією з провідних тенденцій розвитку професійної підготовки майбутніх перекладачів. Не менш важливою тенденцією сучасної французької вищої освіти є

виділення в ній ряду взаємопов'язаних, послідовних, але організаційно відокремлених рівнів.

Вища університетська освіта неоднорідна, адже складається з трьох циклів. Кожен з них переслідує свої задачі, включаючи в себе орієнтацію студентів, їхню спільну освіту, набуття знань і навичок, пов'язаних з професійною кваліфікацією, наукові дослідження, розвиток особистості, відповідальності та здатності працювати як індивідуально, так і в колективі.

У 1993 році були прийняті важливі рішення стосовно освіти на перших двох циклах університету, які дозволяли визначити нову організацію університетської освіти Франції, використовуючи кілька основних принципів:

- навчання повинно безпосередньо слідувати за середньою освітою, незалежно від того, яка серія (тип) бакалавра дала доступ до навчання на першому циклі університету;
- професійна орієнтація повинна бути неперервною, прогресивною та якомога довше надавати можливість її змінювати (зокрема, на першому році навчання в університеті);
- межа між першим і другим циклами не повинна бути різкою, студенти повинні сприймати навчання в університеті як черговий крок на довгому шляху навчання, логічним і неперервним.

Динамічні соціально-економічні та політичні перетворення в суспільстві, значне збільшення об'єму інформації, розширення міжнародних обмінів, розміщення в країнах великих багатонаціональних і багатомовних корпорацій, масовий характер міжнародного туризму висунули нові вимоги до підготовки висококваліфікованих перекладачів-професіоналів. Орієнтуючись на запити суспільства, реформування вищої професійної освіти торкнулося питань підготовки з іноземних мов, в якій був окреслений міжкультурний підхід, що вимагає перегляду пріоритетів і акцентів у лінгвістичній освіті, звернення до системного характеру пізнання.

Іноземна мова при такому підході викладається не тільки як інструмент спілкування, здобуття додаткової інформації, відкриття іншого культурного світу. Іноземні мови стають засобом усвідомлення складності та різноманіття своєї рідної мови та національної культури, національної гідності та рівності, засобом громадської освіти, а також розвитку особистості й її індивідуальних пізнавальних здібностей, соціальних можливостей, культурних інтересів і потреб. Активне використання мови, що розширює словник і свідчить про рівень сформованості понять, є основним системоутворюючим фактором розвитку інтелекту [1], що набуває особливого значення у підготовці перекладачів.

Відкриття в 90-ті роки минулого століття великої кількості центрів з підготовки усних і письмових перекладачів у всіх європейських країнах зумовило перенасичення європейського ринку перекладачами з англійської, французької, німецької й іспанської мов. На підґрунті цього виникає проблема, яка полягає в тому, що підготовка перекладачів, яка задовольняє вимоги внутрішнього ринку, не відповідає високому рівню вимог, які висувають на професійних екзаменах до володіння мовами в європейських міжнародних організаціях.

Розширення Європейського союзу призвело до виокремлення таких ключових проблемних точок у професійній підготовці перекладачів:

- невизначеність статусу письмового й усного перекладача в багатьох країнах Центральної та Західної Європи;
- відсутність координації в організації та функціонуванні навчання в перекладацьких школах Західної та Східної Європи;

- невизнання дипломів перекладачів країн Центральної та Східної Європи на міжнародному рівні;
- відсутність уніфікованих вимог до якості володіння першою та другою іноземними мовами, необхідних при оволодінні професією перекладача;
- відсутність узгодженості в вимогах до професійних умінь перекладача в програмах навчання західних і східних європейських країнах;
- невизначеність в оцінці професійної придатності при вступі, за час навчання та при випуску (проблеми професійно-спрямованого відбору).

У зв'язку з цим співтовариство перекладачів і викладачів запропонувало великим європейським навчальним центрам підготовки перекладачів, що діють при університетах Європи, взяти участь у розробці проекту «Вдосконалення навчальних програм і методичного забезпечення підготовки перекладачів», реалізація якого дозволить вирішити ряд важливих задач професійної освіти перекладачів. Результатом цього проекту повинен стати консорціум перекладацьких шкіл, об'єднаних спільною програмою підготовки, які мають у своєму арсеналі скоординований діапазон можливостей для вибору дисциплін, форм проведення занять і самостійне регулювання навчального навантаження.

У 1998 році розпочалася підготовча робота з розробки спільноєвропейського іспиту на звання «Європейський магістр усного перекладу» (Master européen interprétation de conférence). Основна мета даного проекту – виявити критерії та норми якості, які відповідають вимогам європейських організацій до діяльності перекладачів, що дозволить оптимізувати ресурси професійної підготовки, визначити єдину політику у відборі майбутніх студентів, об'єктивні критерії в оцінці лінгвістичної підготовки та професійних умінь студентів. Було запропоновано одночасно проводити даний випускний іспит у школах – учасницях проекту.

Оскільки нова стратегія європейських організацій дозволяє узгодити підготовку кадрів перекладачів для спільного ринку, інноваційна побудова та зміст скоординованих навчальних програм у перекладацьких школах повинні відображати:

1. Особливості процесів інтеграції в Європі, складних процесів формування та функціонування ринку праці, розвиток міжнародного співробітництва в різних сферах діяльності, спрямованість на розвиток професійної культури та компетентності, сучасний стан і розвиток економіки.

2. Можливість прогнозування, організації лінгвістичної освіти з опорою на закономірні тенденції соціально-економічного розвитку.

Професійна підготовка орієнтована на кілька напрямів: письмовий і усний перекладач, викладач-перекладач, фахівці зі зв'язків з громадськістю, службовці в організаціях, які займаються проблемами інтеграції країн в ЄС тощо.

Міжнародна федерація перекладачів надає першочергового значення лінгвістичному компоненту змісту перекладацької освіти, розробляючи вимоги до професійного володіння рідною й іноземною мовою та рекомендації з вдосконалення й активізації розмовно-мислетворних умінь і навичок, необхідних для перекладацької діяльності [8]. Для професії перекладача необхідна координація мовних знань і вмінь, впорядкування термінологічних засобів на міжнародному рівні. Ця робота успішно проводиться в Празі та Будапешті, які стали першими східними членами європейського консорціуму. Проте виклики і невдачі, викликані:

- протиріччями між державними програмами і Master (кількість семестрів, державних дипломів);
- складностями в адаптації Master у державах з мало розповсюдженою мовою;
- недостатністю відповідного методичного забезпечення;
- недостатнім лінгвістичним рівнем кандидатів;
- недостатністю мобільності студентів;
- недоступністю стипендій за програмою «Сократ».

Більшість дискусій у нововідкритих перекладацьких школах викликає проблема практичної та теоретичної лінгвістичної підготовки перекладачів:

- Як викладати практичні мовні дисципліни?
- Яким теоретичним дисциплінам надати перевагу?

Представник Міжнародної асоціації усних перекладачів М.Лессень підкреслив важливість розвитку у майбутніх перекладачів високого рівня комунікативних умінь, вміння виявляти та передавати зміст повідомлень рідною та іноземною мовами. Важливо також, щоб викладачі мови при навчанні перекладачів усвідомлювали межі між педагогічними та професійними перекладами.

Особливу увагу необхідно приділити перевірці інтелектуальної лабільності, швидкості реакції, які пропонується перевіряти, ставлячи багаточисленні питання. Крім того, необхідно виявити, наскільки майбутній студент здатен навчатися. Важливим моментом при підготовці перекладачів є ретельний відбір текстів і тематики, які необхідно не тільки скоординувати, але й розподілити за ступенем складності, а також спрямованість на навчання викладеного змісту як рідною, так і іноземною мовою, навчання роботі в команді. Необхідно усвідомлювати, що переклад (особливо синхронний) – це, перш за все, велика відповідальність не тільки тих, хто навчається, а й викладачів.

Методологічні принципи освіти, запропоновані учасниками проекту «Вдосконалення навчальних програм і методичного забезпечення підготовки перекладачів», включають:

- прагматичну орієнтацію підготовки перекладачів у країнах Європи;
- зміцнення співробітництва з міжнародними європейськими організаціями;
- інноваційний характер побудови і змісту освітніх програм, їх комплексне науково-методичне забезпечення;
- інтегрований, міждисциплінарний характер перекладацької освіти, освоєння економічних і правових дисциплін, а також теорії міжкультурної комунікації, інформатики, психології та інше;
- модульно-блочну побудову системи професійної освіти, що сприяє більшій гнучкості при її організації та забезпеченню життєдіяльності в конкретних навчальних закладах (науково-методичне, ресурсне, організаційне, фінансове, інформаційне, технічне), обробку механізмів організації додаткової освіти;
- різноманіття рівнів, форм і методів професійної освіти перекладачів, перепідготовки викладачів і консультантів навчальних центрів.

У результаті обговорення були окреслені основні методичні підходи до формування структури багаторівневої професійної підготовки перекладачів. В інтересах підвищення їхньої професійної компетентності важливо досягти

координації та прийнятності різноманітних рівнів професійної освіти.

Система підготовки повинна відрізнятися гнучкістю та мобільністю, спрямованою на досягнення конкретного результату. Важливою умовою інтенсифікації навчання є підвищення уваги до лінгвістичної підготовки, комп'ютерне оснащення навчального процесу й індивідуальний підхід до підготовки та кваліфікаційного зростання перекладачів.

Вимоги до якості усного перекладу стосуються, перш за все, рівня розуміння, дотримання стилістичного реєстру, вміння адаптуватися до публіки. Більшість педагогів зазначили, що при вивченні перекладачами мови основна увага повинна приділятися рецептивним видам розмовної діяльності, а не комунікативному аспекту. Усі учасники європейського форуму висловили думку, що перекладачу недостатньо мати мозаїчні знання з різних гуманітарних дисциплін, що вивчення мови (рідної чи іноземної) повинно бути професійно аналізованим, спрямованим на майбутню професію.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Таким чином, зазначимо, що інтеграція в світовій освіті, яка є частиною процесу зближення, взаємовпливу та уніфікації національних освітніх систем, на початку XXI ст. стає однією з провідних тенденцій сучасної педагогіки. Аналізуючи євроінтеграційні тенденції у професійній підготовці перекладачів у вищих навчальних закладах Франції, слід відзначити, що країна прагне сформувати єдину освітню політику на всіх рівнях навчання та реалізувати її регулювання шляхом створення відповідних компетентних органів та законодавчих баз, укладанням міжнародних угод, поступовим запровадженням єдиних вимог до змісту освіти та її стандартів, формуванням єдиного ринку висококваліфікованих фахівців у галузі перекладу, створенням спільних освітніх та науково-дослідних програм. Позитивними наслідками таких реформ стане розширення академічної мобільності студентів, можливість їх залучення до міжнародних освітніх проектів, взаємовизнання дипломів та вчених ступенів, спільні стандарти якості підготовки фахівців у галузі перекладу тощо.

Перспективи подальших досліджень можуть полягати у продовженні вивчення євроінтеграційних тенденцій у Франції з метою залучення освітньої системи України до європейських реформувань, зокрема, в процесі професійної підготовки перекладачів.

Література

1. Берулава Г. А. Психодіагностика умовного розвитку учасників / Г. А. Берулава. – Новосибірськ: Изд. НГПИ, 1990. – 250 с.
2. Кашлев Ю. Б. Общеєвропейский процесс: вчера, сегодня, завтра / Ю. Б. Кашлев. – М.: Междунар. отношения, 1990. – 183 с.
3. Кинелев В. Г. Объективная необходимость. История, проблемы и перспективы реформирования высшего образования России / В. Г. Кинелев. – М.: Республика, 1995. – 328 с.
4. Кондратов Р. Р. Содержание образования и воспитания как средства общения / Р. Р. Кондратов // Философско-психологические проблемы развития образования; под ред. В. В. Давыдова / Российская Академия образования. – М.: ИНТОР, 1994. – 128 с.
5. Лиферов А. П. Интеграция мирового образования - реальность третьего тысячелетия / А. П. Лиферов. – М.: Славянская школа, 1997 – 226 с.
6. Фадеева Т. М. Европейская идея: путь к интеграции / Т. М. Фадеева // Вопросы философии. – 1996. – №5. – С. 171-187.
7. Cogniot G. Laïcité et réforme démocratique de l'enseignement / G. Cogniot.

– P.: Editions Sociales, 1963.

8. Comment perfectionner ses connaissances linguistiques / Paris : ESIT, 1994. – 115 p.

9. Note d'information, Mensuel du ministère de l'Education nationale [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.education.gouv.fr>.

REFERENCES

1. Berulava H. A. Psykhodyahnostyka umstvennoho rozvytyya uchashchykhsya / H. A. Berulava. – Novosybyrsk: Yzd. NHPY, 1990. – 250 s.

2. Kashlev Yu. B. Obshcheevropeysky protsess: vchera, sehodnya, zavtra / Yu. B. Kashlev. – M.: Mezhdunar. otnoshenyia, 1990. – 183 s.

3. Kynelev V. H. Ob'ektyvnaia neobkhodymost'. Ystoryia, problemy y perspektyvy reformirovaniia vyssheho obrazovaniia Rossyi / V. H. Kynelev. – M.: Respublyka, 1995. – 328 s.

4. Kondratov P. P. Soderzhanye obrazovaniia y vospytaniia kak sredstva obshcheniia / R. R. Kondratov // Fylosofsko-psykholohycheskye problemy rozvytyia obrazovaniia; pod red. V. V. Davydova / Rosyyskaya Akademiia obrazovaniia. – M.: YNTOR, 1994. – 128 s.

5. Lyferov A. P. Yntehratsyiia myrovoho obrazovaniia – real'nost' tret'ego tysyacheletiia / A. P. Lyferov. – M.: Slavyanskaya shkola, 1997 – 226 s.

6. Fadeeva T. M. Evropeyskaya ydeia: put' k yntehratsyi / T. M. Fadeeva // Voprosy fylosofii. – 1996. – № 5. – S. 171-187.

7. Cogniot G. Laicité et réformé démocratique de l'enseignement / G. Cogniot. – P.: Editions Sociales, 1963.

8. Comment perfectionner ses connaissances linguistiques / Paris : ESIT, 1994. – 115 p.

9. Note d'information, Mensuel du ministère de l'Education nationale [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: <http://www.education.gouv.fr>.

ЕВРОИНТЕГРАЦИОННЫЕ ТЕНДЕНЦИИ В ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ПОДГОТОВКЕ ПЕРЕВОДЧИКОВ В ВЫСШИХ УЧЕБНЫХ ЗАВЕДЕНИЯХ ФРАНЦИИ

Л. С. БЕРЕЗОВАЯ, аспирант Национального университета биоресурсов и природопользования Украины

***Аннотация.** В статье осуществлен обзор основных евроинтеграционных тенденций в профессиональной подготовке переводчиков в высших учебных заведениях Франции. Определены наиболее значимые факторы, которые актуализировали реформирование традиционной системы высшего образования в стране и выдвинули новые требования к подготовке высококвалифицированных специалистов в области перевода. Рассмотрены ключевые проблемы профессиональной подготовки переводчиков в рамках расширения Европейского союза.*

***Ключевые слова:** евроинтеграционная тенденция, образовательная система, профессиональная подготовка переводчиков, Европейский союз, высшее образование*

EUROINTEGRATION TENDENCIES IN PROFESSIONAL TRAINING OF TRANSLATORS AND INTERPRETERS IN UNIVERSITIES OF FRANCE

L. BEREZOVA, post-graduate student, National University of life and Environmental Sciences of Ukraine

Summary. The article reviews the main tendencies of European integration in professional training of translators and interpreters in universities of France. The most essential factors that actualized reforming of the traditional system of higher education in the country and put forward new requirements for training of highly qualified specialists in the field of translation and interpreting are identified. The key issues in training of translators and interpreters within the enlargement of the European Union are considered. It has been emphasized that the process of integration in world education was a part of approaching, interplaying and unifying of national educational systems in the XXI century. Analyzing European integration trends in professional training of translators and interpreters in higher educational establishments in France it has been found out that the country was trying to conduct similar educational politics at all levels of studying and realize their regulation by means of making corresponding competent authorities and legal framework, signing international agreements, gradual introducing of uniform demands for the content of education and its standards, forming a common market of highly qualified specialists in the field of translation and interpreting, working out common educational and research programs. The positive consequences of such reforms will be as following: the expansion of academic mobility of students, the possibility of their involving into international educational projects, mutual recognition of diplomas and scientific degrees, the common standards of training quality of specialists in the field of translation industry etc. Studying of eurointegration tendencies in France is important for involving of educational systems of Ukraine into European reformations, in particular in professional training of future specialists in the field of translation and interpreting.

Key words: eurointegration tendency, educational system, training of translators and interpreters, the European Union, higher education

УДК 371.034 (1-22)

СОЦІАЛЬНИЙ ПЕДАГОГ ЯК СУБ'ЄКТ ВИХОВАННЯ МОРАЛЬНОСТІ УЧНІВ

**Н .Г. БОНДАР, магістрант Національного університету біоресурсів
і природокористування України**

Анотація. У статті здійснено аналіз сутності поняття «моральне виховання». Обґрунтовано роль соціального педагога у вихованні моральності учнів. Розкрито шляхи виховання моральних якостей учнів в умовах загальноосвітнього навчального закладу.

Ключові слова: мораль, моральність, моральне виховання, соціальний педагог, учні

Постановка проблеми у загальному вигляді. Проблема виховання духовності й моральності в дітей та молоді є актуальною для сучасного суспільства. Дана проблема пронизує усі сфери життєдіяльності людини, оскільки вона не має однозначного й остаточного вирішення. Розуміння й розв'язання цієї проблеми великою мірою залежать від соціально-економічного та культурного стану суспільства. Особливо вона актуалізується в час трансформацій, коли кардинально змінюються не лише вимоги до освіти й виховання, а й саме сус-

© Н. Г. Бондар, 2015